

J A A R V E R S L A G 2 0 1 9

Voorwoord

Swichum, oktober 2019

Geachte leden en medewerkers,

Ook afgelopen jaar was de zomer weer aan de droge kant en is er een landelijk warmterecord bereikt van 40,7 graden. Onze koeien hadden het erg warm en menig veehouder was in de weer met verkoelde maatregelen. Wij als veehouders zagen de melkproductie teruglopen, terwijl ook de gezondheid van de koeien in het gedrang kwam. Klimatologen voorspellen meer hete zomers.

Opvallend momenteel is de prijs van de fosfaat rechten welke meer dan gehalveerd zijn in prijs ten opzichte van vorig jaar. Er is momenteel weinig vraag wat de prijs doet dalen. Afgelopen zomer is plotseling besloten om de afroaming te verhogen naar 20% om deze te verdelen onder de vleesveehouders. Als de afroaming niet was verhoogd was de kans zeer groot dat er weer een generieke korting kwam op ons fosfaat quotum.

Dit voorjaar heeft de Raad van State besloten dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer gebruikt mag worden voor vergunningverlening. Ook vrijstellingen van de vergunningplicht die in dit programma waren geregeld, gelden niet meer. Deze treft niet alleen de landbouw maar ook vele bouwprojecten in Nederland. Er moet een verlaging komen van de uitstoot van stikstof waarmee de politiek voorstelde de veeteelt in Nederland te halveren.

Deze uitspraak was de druppel en er kwam een groot boerenprotest gesteund door vele toeleveranciers. Een groot succes waarbij 93% van Nederlandse bevolking achter deze actie stond! Inmiddels heeft het kabinet nieuwe stikstofmaatregelen aangekondigd die wel de landbouw gaan raken vooral in de buurt van natuurgebieden. Gedwongen krimp of bedrijfssluiting komt er niet.

Komende maand gaat het bestuur in gesprek met een aantal jongeren welke lid zijn van onze vereniging. Helaas loopt het ledenaantal door verschillende redenen terug. Het bestuur wil daarom graag een strategie richting de toekomst bepalen. Om dit goed te kunnen doen is het van belang om van de (jongere)leden te weten hoe zij Melkcontrole Nijland zien en wat de verwachtingen zijn richting de toekomst. Tevens hebben we een bedrijf benaderd die ons gaat helpen in de strategische keuzes die we als bestuur moeten gaan maken om de continuïteit van onze vereniging te waarborgen.

De heer J. Reitsema is gestopt als monsternemer en wil hierbij bij de heer Reitsema bedanken voor zijn werkzaamheden bij de melkcontrole. Nieuwe monsternemers zijn de heer Bauke Sterkenburgh uit Schraard, mevrouw Renske Keulen uit Follega en de heer Johannes de Rijk uit Wolvega. Welkom binnen de vereniging en hopelijk veel arbeidsplezier.

Helaas was er dit jaar ook droevig nieuws. Dit voorjaar is ons oud-bestuurslid Sjirk Yntema op een te jonge leeftijd overleden. Na een kwakkelende gezondheid is ook nog onverwachts ons oud- medewerker Ynte Schukken overleden.

Tot slot wens ik u, mede namens bestuur en medewerkers, veel leesplezier

Met vriendelijke groet,

Freerk de Boer, voorzitter

Foto's voorzijde

De grens van 10.000 kg vet en eiwit is het afgelopen jaar door 2 koeien van Melkcontrole Nijland bereikt. Sinds de oprichting van Melkcontrole Nijland hebben 41 koeien die grens bereikt. Gepke 64 van Vof Melkveebedrijf Houtenbos in Schagen haalde als 2e koe op het bedrijf op 6 september 2018 de grens van 10.000 kg vet en eiwit.

Breevier Lotje 956 is de zevende koe op het bedrijf van melkveehouderij Haarman in Blokzijl die de grens van 10.000 kg vet en eiwit passeerde op 31 juli 2019.

De volledige lactatielijsten van bovenstaande koe kunt u in dit jaarverslag vinden. Alle koeien met 10.000 kg vet en eiwit staan vermeld op onze website www.melkcontrolenijland.nl

Even voorstellen

Er werd mij gevraagd om me even voor te stellen.

Ik zei dat heb ik in 2001 al gedaan, maar in deze tijd van communicatie is communiceren belangrijk.

Nou hier ben ik dan:

Geertje Klijnstra, geboren 1962, in Bantega. Boerendochter, heb 3 broers, de oudste is geitenboer in St Nicolaasga. De tweede is veehouder in Bantega en melkt zijn koeien met een robot en is bij melkcontrole Nijland. De jongste heeft een grond- en straatwerkbedrijf in Lemmer.

Ik ben op 15-jarige leeftijd begonnen te werken in een slagerij in Lemmer als verkoopster. Daarna kwam ik op de zuivelfabriek in Oosterzee (Novac) op kantoor. En daarna bij het FRS. Toen zag ik een vacature bij Melkcontrole Nijland, en daar werk ik al weer sinds 2001.

Ik ben vaak de stem voor de telefoon. Ik vind het contact met de boeren erg leuk. Ik verwerk de proefmelkformulieren en maak er een uitslag van. De agrarische sector is toch een aparte wereld, en ik voel me daar thuis!

Ik woon samen met Kor in Sondel, eerst in een dubbele woning in het buitengebied, maar sinds 12 jaar in een boerderijtje. Kor werkt bij een watersportbedrijf in Lemmer. We wonen daar met onze kippen en kat heel erg leuk tussen een koeienboer en een kippenboer.

Kor kan zich daar uitleven met zijn hobby's Oldtimers (oude trekkers) en hout kloven en verkopen samen met mijn jongste broer. En ik kan lekker in de tuin bezig.

We doen beiden vrijwilligerswerk in ons nieuwe dorpshuis.

Ik hoop U nog vaak van dienst te kunnen zijn.

Bestuur

				Aftredend
Dhr. F.J. de Boer	Swichum	Voorzitter	058-2551343	2023
Mevr. T. Sterkenburgh-Reitsma	Schraard	Secretaris	0517-531419	2024
Dhr. M.B. de Jong	Baaium	Penningmeester	06-53164141	2021
Dhr. K. Bootsma	Nijland	Algemeen lid	0515-569236	2020
Dhr. P. de Jong	Nijelamer	Algemeen lid	0561-618095	2022

Melkcontrole Nijland

Bezoekadres: Hege Wier 2 8771 RN Nijland
Postadres: Postbus 55 8700 AB Bolsward
Telefoon: 0515-569333
E-mail: info@melkcontrolenijland.nl
Internet: www.melkcontrolenijland.nl

Personeel

Controleurs en/of (administratief) medewerkers

H. Hoekman Burgwerd
T. Jongsma-Schaap Joure
S. Beuckens Nijland
G. Klijnstra Sondel
H. Eringa Spannum
S. van der Werf Nijland

Monsternemers

A. Bouwhuis Burgwerd A. van Oostrom Hindeloopen
E. Eefting Rohel J. Postmus Surhuisterveen
A. Eringa Wommels J. Reen Wiuwert
H. Eringa Spannum J. de Rijk Wolvega
Y. Floris-v. Westerop Hensbroek B. Sterkenburgh Schraard
L. de Haan Schraard M. Tiemersma Raerd
E. de Jong Baaium F. van der Veen Oenkerk
R. Keulen Follega K. Vleer Oudega (SWF)
C. Neeleman Oldekerk

Leden

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal leden	442	465	469	472	482	474	469
Aantal Koeien	51025	51968	51641	52462	50908	48413	46993
Gem. aantal koeien per bedrijf	115,4	112	110,1	111,1	105,6	102,1	100,2

Monsternamen

Wijze van monsters nemen:

- 118 bedrijven die gebruik maken van tru-testers
- 248 bedrijven met meetglazen of elektronische melkmeting
 - 2 bedrijven met unster
 - 74 bedrijven met een melkrobot
- 88 bedrijven maken gebruik van 4-weekse controle
- 17 bedrijven maken gebruik van 5-weekse controle
- 337 bedrijven maken gebruik van 6-weekse controle
- 169 deelnemers aan ureum-onderzoek
- 430 deelnemers aan celgetalbepaling
- 229 deelnemers digitaal bestand bij Nijland-verwerking
- 221 deelnemers Nijland-verwerking
- 202 deelnemers NRS-verwerking
- 19 deelnemers FHRS-verwerking
- 12 bedrijven met geiten
- 15 Bedrijven van vereniging De Vrijheid met 1222 koeien
- 35 Bedrijven van vereniging Op eigen kracht met 3154 koeien
- 37 Bedrijven van vereniging Woudenberg e.o. met 2500 koeien

Aandachtspunten voor de monstername

- Op de afgesproken tijden beginnen met melken.
- Het ophangen van tru-testmeters neemt veel tijd in beslag. De veehouder wordt geacht om de monsternemer te helpen met het ophangen van de apparatuur.
- Voordat u begint met melken, na het installeren van de tru-testmeters, dienen de leidingen en tru-testmeters voorgespoeld te worden. Dit om te voorkomen dat eventuele verontreiniging rondom de slangen/leidingen op het bedrijf mogelijkerwijs, na het installeren van de tru-testmeters, in de melkleiding en dus in de tank terecht komt.
- Als er op een bepaalde dag niet gemonsterd kan worden (ook vakanties) graag zo spoedig mogelijk doorgeven; tel: 0515-569333 of mail: info@melkcontrollenijland.nl.
- Alle koeien, die twee keer per dag gemolken worden, dienen gemonsterd te worden.
- Wanneer een koe is behandeld met antibiotica mag de monsternemer geen handelingen verrichten aan de meetapparatuur. De veehouder is te allen tijde verantwoordelijk dat de antibiotica-melk niet in de tank terechtkomt.
- Melkcontrole Nijland heeft een bedrijfs WA-verzekering voor alle werknemers. Het plaatsen van tru-testmeters valt onder de verantwoordelijkheid van de veehouder. Bij eventuele schade heeft de veehouder een eigen risico van € 125,-.
- De restmelk mag niet in de tank. Na elke monstername worden de tru-testmeters gelijk met de melkapparatuur gereinigd op het bedrijf. Vervolgens worden de tru-testmeters opgehaald bij de monsternemer en op het kantoor van Nijland uit elkaar gehaald en grondig gereinigd. Bij het niet opvolgen van de voorschriften kan Melkcontrole Nijland niet verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele schade.
- De apparatuur, nodig bij de monstername op een robotbedrijf, dient na afloop schoon te worden gemaakt. Bij Delaval-robot dient vóór en na de monstername een hoofdreiniging met zeep plaats te vinden.
- Bij het overstappen van gefiatteerde melkcontrole naar Nijland-verwerking of andersom kan het voorkomen dat een lactatielijst onvolledig in het systeem staat. Met name bij een eventuele 100.000 kg koe moet hier op gelet worden.
- Als op de proefmelkformulieren bij een koe "Geen kalfdatum, Melden in I & R" staat en er is sprake van een doodgeboren kalf, dan kunt u de kalfdatum doorgeven.
- Melkcontrole Nijland kan de melkcontrole-gegevens digitaal naar zowel u als ook naar uw voerleverancier of veearts sturen.
- Om de kwaliteit van de melkcontrole-cijfers te waarborgen vindt er een controle plaats: het kengetal MPR 24 uur. MPR 24 uur geeft aan of de monstername betrekking heeft op een periode van 24 uur. Dit kengetal vindt u op de voorzijde van de melkcontrole-uitslag.

Maatschap De Jager-de Boer in Lollum

De afspraak stond gepland, maar door het overhaaste bezoek aan het provinciehuis (boerenprotest op 11-10-2019) werd deze een dag uitgesteld. We zijn op bezoek bij Familie de Jager in Lollum. Op het Noardereind te Lollum boeren Okke, Janke en zoon Jouwert op een bedrijf met zo'n 125 melkkoeien. Van oorsprong boerden de vader en moeder van Okke in Beetsterzwaag waar ze te midden van het bos geen uitbreidingsmogelijkheden zagen. De boerderij in Beetsterzwaag was van Aegon, en deze eigenaar attendeerde hen op de vrijkomende Aegon boerderij in Lollum. Inmiddels heet deze partij de ASR en bij deze boerderij zit zo'n 35 hectare land in erfpacht. In de afgelopen jaren kwam er land te koop en dit resulteert inmiddels tot een huiskavel van 50 hectare en op 8 kilometer afstand ligt nog 8 hectare. Voor de ondernemers zijn er drie punten heel belangrijk vertelt Okke; zand in de boxen, de manier van ruwvoerwinning en de manier van voeren.

Melkcontrole

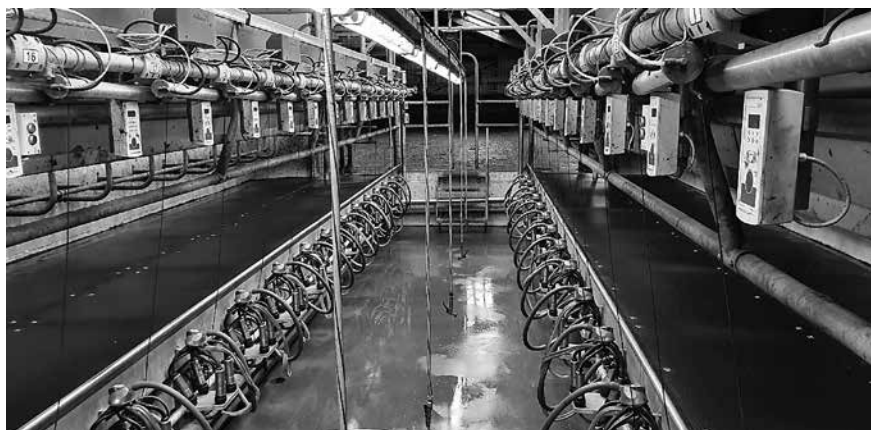
De Jager maakt voor de melkcontrole gebruik van de Nijland verwerking en is daar zeer content mee. Nijland verwerking houdt in dat de lijsten niet gefiatteerd worden door CRV of FHRS. De uitslag gaat rechtstreeks naar het managementsysteem. De kosten voor deze manier van melkcontrole zijn een stuk lager, het scheelt € 2,25- per dier.

Huisvesting

Zo door de stal lopend vertellen vader en zoon dat deze nieuw gebouwd is in 2011. In deze stal is destijds direct gekozen voor een dichte vloer en zand in de boxen. Het scheiden van het zand/ mest en gier heeft destijds nogal wat aandacht gevergd maar inmiddels loopt dit naar tevredenheid. Ze vinden dit de beste manier voor het ligcomfort voor de koe. Zand is bovendien bacteriearm en dat voorkomt ziektes en aandoeningen. Jaarrond is er maar een enkele koe met mastitis op het bedrijf. Het zand kost de maatschap zo'n € 5000,- per jaar, er zitten wel eisen aan het zand dat hiervoor gebruikt wordt. Zo is zand wat te veel leem bevat geen goede box bedekker dit geeft een te harde bodem, en geeft een slechter comfort. De droge koeien zijn in de oude stal gehuisvest en kunnen daar ook afkalven in een groepshok op stro. De rest van de drogen loopt op roosters en in de boxen wordt een mengsel van gehamerd stro met kriet en water gestrooid.

Omzet en Aanwas

Er lopen momenteel vier 100.000kg melkkoeien op het bedrijf, twee zijn drachtig, een koe staat droog en de andere is nieuwmelkt. Jongvee wordt niet meer aangehouden, alle koeien worden geïnsemineerd met Belgisch witblauw. Zo wordt er meer ruimte gecreëerd om te melken. Aan de vaarzen die aangekocht worden, worden hoge eisen gesteld en er wordt dan ook

niet gekozen voor de goedkoopste weg. Onlangs zijn er vaarzen bij Big Holsteins van de familie Knoef gekocht. Het moeten vaarzen zijn die een hoge productie kunnen realiseren. De Belgisch witblauwe kalveren worden vier keer daags twee liter melk gevoerd, dit om zo snel mogelijk groei te verkrijgen. Een vervangingpercentage onder de 20% wordt gerealiseerd op het

bedrijf. Het is een doel op zich om de vervanging te bekostigen door de verkoop van afgemolken koeien en Belgisch witblauwe kalveren. Door het voeren van een TMR-rantsoen groeien de afgemolken koeien extra, waardoor een goede omzet en aanwas verkregen wordt.

Melken

De gemiddelde melkproductie zit inmiddels op 13.616 kg melk per koe met 4,35% vet en 3,48% eiwit. Er wordt al vier jaar lang drie keer daags gemolken, dit bevalt hen goed. 's Morgens wordt er van 04.00 tot 06.00 uur gemolken, dan van 11.30 uur tot 13.00 uur en 's avonds wordt er gemolken van 19.00 uur tot 21.00 uur. De laatste melkbeurt wordt altijd uitgevoerd door personeel, de rest van de melkbeurten wordt door henzelf uitgevoerd.

Voeren

Sinds 2011 wordt er compleet TMR gevoerd. Het rantsoen bestaat momenteel uit kuilgras, mais, bierbostel, tarwe, maismeel en soja. Er wordt 10 liter water per koe toegevoegd aan het mengsel. Een belangrijke pijler bij het voeren is 14 kilo gram droge stof uit ruwvoer. De droge koeien krijgen hetzelfde rantsoen, maar daar komt nog 3,5 kg per koe gehamerd stro door. Er wordt een keer per dag met de RMH 26 m3 mengwagen gevoerd. De droge grondstoffen die de volgende dag in het mengsel gaan, worden een nacht lang voorgeweekt. Momenteel wordt er kuil gevoerd van de 1e, 2e en 6e snee van 2018.

Ruwvoerwinning

De manier van ruwvoerwinning krijgt bij maatschap de Jager veel aandacht. Zo wordt er gemaaid en gekuild binnen 24 uur, de schudder staat werkloos in de loods. 's Morgens wordt er om 6 uur begonnen met maaien, ze gebruiken hier voor maaiers met kneuzers. Om 11.00 uur wordt er gewierd en 13.00 uur wordt het opgepakt en in de bult gereden. Er wordt standaard om de vier weken gemaaid, of het nu gaat regenen of niet. Er zou een dag gewacht kunnen worden omdat er voor de bewuste dag regen voorspeld wordt maar zeker geen week. Een kuil onder de 30% droge stof komt voor. De redenatie is dat als je het graskuil binnen 24 uur oppakt een kuilbult nooit zal gaan lekken. Er wordt ingereden met zo'n 11 ton gewicht totaal. Een uur na het kuilen stoppen ze ongeveer met inrijden waarna het plastic er over gaat. De duur van het inrijden vinden ze zeer belangrijk. De uitslagen van de kuilbulten zijn boven gemiddeld goed.

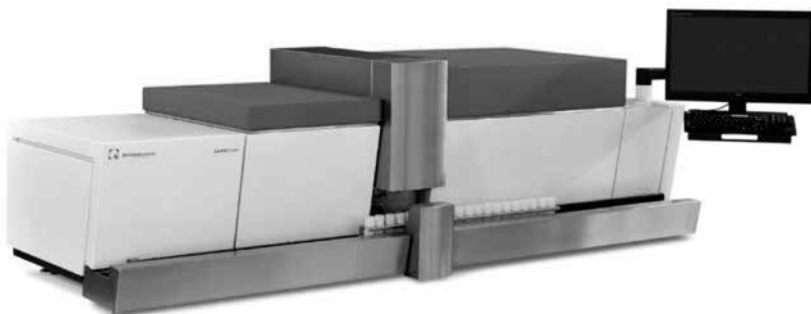
We bedanken Maatschap de Jager voor de openheid en een kijkje in hun bedrijfsvoering en wensen ze veel ondernemersplezier toe.

Trijntje Sterkenburgh

Vroege detectie van ketose

Met de investering in nieuwe apparatuur heeft Melkcontrole Nijland de beschikking gekregen over de mogelijkheid tot een vroege detectie van o.a. ketose door middel van de kengetallen nefa en denovo.

Het nefa-model is specifiek ontwikkeld voor het controleren van klinische en subklinische ketose van verse koeien die maximaal 60 dagen in lactatie zijn (op individuele basis). Door vanaf dag 14 in lactatie te kijken naar deze

nefa-waarden kan een goed beeld worden geschetst van de energiebalans van de koe. Een ernstige verstoring van de energiebalans geeft een vroege waarschuwing op een verhoogd risico voor het ontwikkelen van klinische en subklinische ketose. Hiermee kunnen tijdige maatregelen genomen worden om te voorkomen dat de koe ketose ontwikkelt en kan er ook worden gekeken naar het verbeteren van de transitieperiode.

Omdat een hoge nefa waarde niet gelijk aangeeft dat een koe ketose heeft kan de nefa-waarde het beste worden gecombineerd met de waarde van relatieve denovo. De denovo- vetzuren weerspiegelen de penswerking van de koe. Een combinatie van deze twee kengetallen geeft een dubbele check hoe het er met het dier voor staat.

Heeft u interesse in ketose-detectie, dan kunt u contact opnemen met kantoor.

Gemiddelde productie Melkcontrole Nijland

Lactatie-periode	Kg melk	% vet	% eiwit	Dagen	Kg melk/dag	Gve/dag	EJR
1975 – 1976	5021	4.19	3.44	311	16.15	1232	
1985 – 1986	5737	4.30	3.38	307	18.70	1436	
1990 – 1991	6666	4.46	3.49	312	21.30	1700	
1995 – 1996	7173	4.45	3.50	323	22.10	1764	
2000 – 2001	7987	4.46	3.50	339	23.60	1874	
2005 – 2006	8432	4.47	3.51	353	23.90	1905	
2010 – 2011	8237	4.47	3.53	341	24.20	1935	1972
2015 – 2016	8310	4.43	3.56	345	24.30	1938	1768
2016 – 2017	8343	4.40	3.57	344	24.40	1944	1784
2017 – 2018	8617	4.42	3.57	345	25.10	2001	1847
2018 – 2019	8805	4.40	3.59	348	25.00	1994	1882

Bedrijfsgemiddelde

Voor de volgorde is uitgegaan van het Economisch Jaar Resultaat.

Er zijn dit jaar 27 bedrijven met een Economisch Jaar Resultaat (EJR) hoger dan 2300.

De lijsten dienen afgesloten te zijn tussen 01-09-2018 tot 31-08-2019.

Lijsten met minder dan 200 dagen zijn niet meegerekend.

1. Mts. de Jager-de Boer, Lollum *	15. Mts. Sijbrandij, Goënga
2. N N	16. Mts. Feenstra-Sangers, Kollum **
3. Dhr. H. Dijkstra, Tzum	17. Dhr. D.A. van der Woude, Easterlittens
4. Mts. Kramer, Koufurderrige **	18. N N
5. Vof Cowmilk, Gytsjerk *	19. Mts. Vingerhoets, Diessen **
6. Vof Peeters-Weem, De Mortel	20. Vof de Boer-Hottinga, Hieslum
7. Vreba Marknesse CV, Marknesse *	21. Mts. Gaastra, Kubaard
8. Dhr. A.A. van Velzen, St. Annaparochie	22. Mts. Ketelaar, Heeg
9. Melkveebedrijf Hannema, Tzum	23. Mts. Eppinga, Nijemirdum **
10. Fa. de Vries-Wester, Oudega (swf) **	24. Vof Faassen, Klooster Lidlum *
11. Mts. Dikkerboom, Lemstra, Terpstra, Scharnegoutum	25. Melkveehouderij Haarman, Blokzijl
12. Mts. de Boer-Brouwer, Burgwerd **	26. Dhr. S.J. Pronk, De Wilp
13. Mts. Boschma, Dronrijp **	27. Mts. de Jong-Viersma, Wommels
14. Vof Bouma, Achlum	

* = driemaal daags melken, ** = melkrobot

Uw bedrijf bevindt zich op no.:

No.	Koeien	Lft.	Dgn.	KgM.	% vet	% eiwit	KMD	gve/D	EJR
1	99	4.08	374	13616	4,35	3,48	36,4	2845	2647
2	13	5.01	379	10704	4,77	4,25	28,2	2547	2550
3	52	4.07	355	12474	4,30	3,52	35,2	2752	2521
4	106	4.04	330	11041	4,40	3,53	33,5	2655	2507
5	234	4.03	325	11022	4,18	3,64	33,9	2649	2500
6	118	3.09	350	11728	4,57	3,52	33,5	2713	2485
7	497	4.01	332	10938	4,33	3,54	32,9	2590	2470
8	11	3.09	317	11658	3,61	3,35	36,8	2558	2446
9	290	4.04	332	10667	4,06	3,74	32,1	2506	2437
10	126	4.07	329	10251	4,55	3,71	31,2	2578	2429
11	99	3.05	361	11412	4,36	3,72	31,6	2555	2420
12	83	4.03	397	12167	4,40	3,54	30,7	2433	2403
13	63	4.10	330	10818	4,06	3,57	32,8	2500	2398
14	316	5.00	333	10112	4,46	3,76	30,4	2495	2393
15	171	4.07	324	10334	4,55	3,51	31,9	2568	2363
16	57	4.06	327	10813	4,07	3,45	33,1	2489	2358
17	113	4.10	323	10438	4,31	3,55	32,3	2539	2357
18	137	3.10	339	11204	4,36	3,46	33,1	2586	2352
19	147	3.08	344	11374	4,33	3,58	33,1	2617	2351
20	55	3.10	400	11999	4,48	3,58	30,0	2415	2350
21	156	4.09	304	10214	4,30	3,66	33,6	2674	2348
22	57	4.07	323	10281	4,29	3,61	31,8	2514	2341
23	120	4.07	329	10257	4,24	3,64	31,2	2456	2340
24	171	4.04	362	11245	4,15	3,58	31,1	2405	2338
25	343	4.06	327	10318	4,16	3,60	31,6	2446	2319
26	125	4.01	387	11861	4,46	3,54	30,6	2450	2319
27	61	4.01	382	11740	4,45	3,58	30,8	2470	2303
28	84	4.01	315	10125	4,37	3,53	32,1	2543	2295
29	98	5.01	330	10283	4,31	3,45	31,2	2418	2284
30	22	4.10	393	12287	4,10	3,65	31,3	2422	2284
31	81	3.08	354	10817	4,33	3,64	30,6	2437	2272
32	181	4.07	338	10551	4,08	3,37	31,2	2328	2269
33	280	4.03	337	9955	4,24	3,64	29,5	2326	2269
34	178	4.10	328	10089	4,20	3,57	30,8	2390	2266
35	138	4.06	321	9989	4,43	3,49	31,1	2464	2254
36	170	3.10	344	10160	4,20	3,65	29,5	2318	2254
37	128	5.09	322	10287	3,99	3,52	31,9	2401	2252
38	103	4.01	327	9910	4,30	3,59	30,3	2388	2250
39	108	4.06	335	9936	4,22	3,60	29,7	2322	2250
40	73	4.04	326	9664	4,45	3,66	29,6	2405	2249
41	55	3.06	319	10245	4,22	3,67	32,1	2535	2242
42	239	3.09	341	10226	4,49	3,53	30,0	2403	2242
43	413	4.01	329	9826	4,25	3,63	29,9	2356	2241
44	90	4.05	374	11387	4,25	3,52	30,4	2365	2237
45	77	3.03	341	10354	4,42	3,57	30,4	2424	2234
46	123	4.04	325	9906	4,15	3,60	30,5	2363	2228
47	91	4.07	330	9735	4,39	3,59	29,5	2352	2225
48	6	4.01	336	10005	4,46	3,76	29,8	2450	2221
49	65	4.05	350	10903	4,40	3,56	31,1	2480	2221
50	43	4.10	351	10654	4,58	3,72	30,3	2519	2220
51	76	3.09	356	10573	4,05	3,54	29,7	2251	2212
52	67	4.02	399	11442	4,19	3,57	28,7	2224	2210
53	155	4.04	333	9668	4,45	3,56	29,0	2324	2210
54	178	4.06	334	9757	4,23	3,59	29,2	2287	2208
55	106	3.10	343	10232	4,17	3,62	29,8	2325	2205
56	84	3.08	342	9477	4,91	3,66	27,7	2375	2201
57	64	4.07	315	9861	4,21	3,53	31,3	2422	2200
58	198	4.04	330	9992	4,27	3,42	30,3	2327	2199
59	134	4.10	325	9548	4,38	3,62	29,4	2354	2198
60	96	4.01	328	9886	4,20	3,51	30,1	2323	2196

Agrarische Schouw

Op 26 september 2019 werd de Agrarische Schouw in Joure georganiseerd. Melkcontrole Nijland was weer aanwezig op de vaste plek. Helaas liet de zon zich niet zien in park Herema State en werd er gesproken over zogenaamd 'snertweer'. Dit betekende dat de erwtensoep de gasten in de stand goed smaakte!

Sinds de oprichting van Melkcontrole Nijland worden de koeien, die 100.000 kg melk geproduceerd hebben, bijgehouden. Inmiddels hebben 686 koeien deze mijlpaal bereikt. De prijsvraag was ditmaal om de drie vaders op volgorde aan te geven, die de meeste honderdtonners hebben voortgebracht bij Melkcontrole Nijland. Er waren 71 koeien met een onbekende vader, deze dieren telden daarom niet mee. Daarnaast waren er nog 378 koeien met een verschillende vader. Op de antwoordkaartjes stonden acht vaders met de meeste dochters waar uitgekozen moest worden. Van de meer dan 100 ingevulde kaartjes, was er slechts 1 ingevuld met de juiste volgorde, namelijk de heer R. Lieuwes uit Goingarip. Op drie ingevulde antwoordkaartjes waren de vaders juist, maar de volgorde omgewisseld. Mevrouw Malda in Blije, de heer Mulder in Lippenhuizen en de heer T. Ammerlaan in Marssum. Eastland Cash heeft met 24 dochters, die de grens van 100.000 kg melk behaalden, de meeste voortgebracht. Sunny Boy slechts 1 dochter minder.

Top 3 vaders van 100.000 kg koeien bij Melkcontrole Nijland:

1. Eastland Cash
2. Skalsumer Sunny Boy
3. Tops Monitor Legend

Alle prijswinnaars hebben een bos bloemen en een overall met het logo van Melkcontrole Nijland ontvangen.

De uitslagen van de prijsvragen zijn ook bekend gemaakt via onze website en Facebook-site.

De erwtensoep wordt elk jaar klaargemaakt door de vrouwen van het bestuur en personeel.

Erelijsten

Van iedere leeftijdsgroep zijn de dieren met het hoogste EJR vermeld. Aan de afgesloten lijsten zijn de volgende eisen gesteld:

- Afgesloten tussen 01-09-2018 en 31-08-2019
- Minimaal 260 dagen
- Lactatiewaarde minimaal 100

Leeftijdsgroep 1:

- Leeftijd bij afkalven: t/m 2.06 jaar
- Minimaal 2560 voor EJR

Leeftijdsgroep 2:

- Leeftijd bij afkalven: 2.07 t/m 3.06 jaar
- Minimaal 2910 voor EJR

Leeftijdsgroep 3:

- Leeftijd bij afkalven: 3.07 t/m 4.06 jaar
- Minimaal 2975 voor EJR

Leeftijdsgroep 4:

- Leeftijd bij afkalven: 4.07 t/m 5.06 jaar
- Minimaal 2900 voor EJR

Leeftijdsgroep 5:

- Leeftijd bij afkalven: 5.07 jaar en ouder
- Minimaal 2925 voor EJR

Leeftijdsgroep: 1

Nr.	Naam	Vader	Lft.	Dgn	TKT	Kgm.	% vet	% eiwit	gve/d	LW	EJR	Eigenaar
1676	Tina 4195	Cricket	2.02	454	474	19628	3,32	3,23	2833	133	2947	Mts. Kramer, Koufurderrige
741	Helena 239	HS Champ	1.11	315	326	10695	4,86	3,64	2889	159	2872	Dhr. G. Beukens, Nijemirdum
9	G Red Isebella	Colorado	2.05	437	448	18304	3,09	3,17	2625	139	2814	Dhr. P.J. vd Wal, Hallum
1651	Martha 148		2.03	526	566	20861	3,79	3,35	2833	126	2809	Mts. Kramer, Koufurderrige
408	Taylor 1	Bookem	2.03	563	627	23325	3,65	3,29	2874	142	2761	Mts. Osinga-T, Vrouwenparochie
684	Pietje 740	Startrek	1.10	362	405	13698	3,88	3,63	2843	136	2728	Mvb Hannema, Tzum
7203	Does 480	AltaIota	2.01	432	468	15702	4,28	3,46	2813	136	2723	Mts. op de Hoek, Wons
1660	Martha 149		2.00	388	389	13477	4,23	3,30	2616	116	2722	Mts. Kramer, Koufurderrige
7222	Corrie 83	Wille	2.01	335	355	11187	4,36	3,80	2725	137	2721	Mts. op de Hoek, Wons
50	N N	Altaceasar	2.00	351	360	11168	4,57	3,75	2650	127	2706	Mts. OW Pander, Gorredyk
3862	Jette 62	Altaskycrest	2.06	311	359	11984	3,91	3,62	2904	130	2694	Vreba CV, Marknesse
659	Pietje 729	Danno	2.00	311	350	11757	3,41	3,78	2720	131	2675	Mvb Hannema, Tzum
1753	Jannie 259	Altaiota	2.00	325	374	12611	3,94	3,46	2871	139	2655	Mts. v Balen, Hidaard
1676	Jannie 253	Altaiota	2.03	399	400	14295	3,59	3,30	2469	129	2650	Mts. v Balen, Hidaard
125	Mintje 33	Reporter	2.00	282	342	10868	4,14	3,66	3007	141	2633	Vof Bouma, Achlum
36	Juliana 275	Supersonic	2.00	377	423	15184	3,34	3,37	2700	144	2631	Mts. Sterkenburgh, Schraard
171	Elly 15	Pello	1.10	472	524	18204	3,74	3,33	2729	134	2625	Mts. Eppinga, Nijemirdum
138	Bertha 82	Alden	2.02	369	404	12735	4,53	3,48	2767	115	2622	Vof Peeters-Weem, de Mortel
408	Berber 743	Supervisor	2.02	353	357	12079	3,95	3,36	2501	125	2622	Mts. Flapper, Wergea
386	Zoro 3	Mobile	2.00	368	416	13816	4,27	3,31	2845	136	2620	Mts Osinga-T, Vrouwenparochie
866	B Tessa 866	Altaesquire	2.00	486	536	18263	3,85	3,38	2716	140	2619	Mvh Haarman, Blokzijl
530	N N		2.01	446	468	13960	5,45	3,35	2754	152	2612	Mts. v Regteren, Thesinge
173	N N		2.06	353	384	12658	4,33	3,32	2746	129	2612	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
117	Elleke		2.01	315	338	10484	4,48	3,58	2681	130	2611	Dhr. B. Abma, Winsum
137	Ina	GV Elzas	2.02	441	445	16009	3,48	3,24	2438	142	2603	Mvb Kroes, Kuinre
722	Janna 122	Maniac PS	2.01	411	440	15177	3,89	3,24	2633	108	2602	Mts. de Jager, Lollum
257	Bouwina	Bennie	2.04	313	347	10483	4,54	3,68	2754	130	2599	Dhr. B. Abma, Winsum
913	B Regina 913	Sundance	2.00	409	451	13989	4,26	3,65	2707	133	2594	Mvh Haarman, Blokzijl
112	Ireny 111	Balu	2.02	297	334	10476	3,83	3,80	2690	127	2593	Vof Bouma, Achlum
45	Mies 76	AltaCeasar	2.04	376	404	13138	4,02	3,52	2636	119	2590	Mts. Vingerhoets, Diessen
1674	Jannie 252	Planet	2.00	459	461	14895	3,92	3,57	2431	134	2590	Mts. v Balen, Hidaard
4	Roosje 100	Altaskycrest	2.00	395	442	14496	3,97	3,47	2729	134	2588	Mts. OW Pander, Gorredyk
241	Annie 986	Wellness	2.00	387	394	11966	4,49	3,65	2514	129	2583	Mvb de Jong, Scharnegoutum
633	Geertje 234	Dani 909	2.00	476	519	16019	4,03	3,76	2622	129	2578	Mvb Hannema, Tzum
50	Rinskje 568	Wille	2.01	353	392	11329	4,76	3,79	2743	150	2575	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
4406	Wietske 175		1.10	336	366	13289	3,23	3,25	2564	134	2575	Dhr. Y. Reinsma, Schraard
264	Hieke 462	Balisto	1.10	412	440	14029	3,60	3,78	2512	133	2573	Mts. Sterkenburgh, Schraard
141	Tilda 7	Leonidas	2.02	369	409	13206	4,31	3,35	2740	115	2572	Vof Peeters-Weem, de Mortel
	Alida 603	Stellando Rf	2.02	412	450	13902	4,54	3,49	2709	139	2571	Mts. Flapper, Wergea
933	B Kathy 933	Altaceasar	1.10	459	505	15634	4,36	3,56	2695	134	2569	Mvh Haarman, Blokzijl
398	Sjoukje 191	S Manuel	2.00	358	366	11623	4,35	3,42	2522	130	2569	Mts. Flapper, Wergea
150	Brigitta 110	Cogent Twist	2.00	345	384	10753	5,57	3,59	2854	120	2568	Vof Peeters-Weem, de Mortel
4850	Basje 168	Big Winner	2.00	263	273	8697	4,04	3,55	2510	108	2566	Mts. Dikkerboom, Scharnegoutum
296	T Dieuwke 290	Mulligan	2.00	299	315	10206	4,20	3,35	2579	130	2562	Mts. Gerbrandij, Nijland
978	B Tessa 1008	Altamars	1.10	406	446	13506	4,46	3,62	2690	134	2561	Mvh Haarman, Blokzijl
138	G Nathalie	Fidelity	2.05	406	420	12801	4,46	3,58	2537	128	2560	Dhr. P.J. vd Wal, Hallum

Leeftijdsgroep: 2

Nr.	Naam	Vader	Lft.	Dgn	TKT	Kgm.	% vet	% eiwit	gve/d	LW	EJR	Eigenaar
35	Petra 85	Bolt Rf	2.09	345	385	14935	4,15	3,94	3504	151	3370	Vof Bouma, Achlum
15	Zwartkop 57	Prince	3.03	367	418	16441	4,35	3,56	3545	134	3262	Mts. Vingerhoets, Diessen
428	Dina 277	White Moon	3.00	430	480	16953	4,40	4,06	3335	139	3184	Mvb Hannema, Tzum
166	Mina 311	Paul	3.00	392	435	15665	4,77	3,71	3389	133	3163	Vof Peeters-Weem, de Mortel
3505	Maggie 72	Altaiota	3.00	405	437	17271	4,04	3,45	3193	129	3131	Vreba CV, Marknesse
536	Jeltje 389	White Moon	3.02	404	445	17636	3,62	3,63	3163	126	3125	Mvb Hannema, Tzum
9	Ingrid	Loustar	3.03	319	320	11456	4,07	3,53	2731	113	3123	Mvh van Oostrum, Langelille
1	N N		3.00	362	379	14028	4,27	3,66	3074	118	3105	Dhr. H. Dijkstra, Tzum
70	Henritta	Dally	3.03	300	360	12703	4,87	3,64	3605	141	3088	Mts. Veerman, Meedhuizen
3465	Sietske 867	Wille	3.02	325	371	13511	4,18	3,75	3294	127	3074	Mvb Jellema, Witmarsum
821	Jo 242	Crimetime	2.11	329	363	14684	3,75	3,34	3167	122	3068	Vof Cowmilk, Gytsjerk
61	Anneke 3657		3.05	349	393	16429	3,86	3,10	3278	129	3060	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
4267	Eke 51	Bfg Wallen	3.03	315	332	12690	4,07	3,49	3044	129	3057	Firma Herrema, Menaldum
2131	Fokje 32	Altaconsus	3.03	416	471	17353	4,15	3,63	3248	120	3040	Vof Cowmilk, Gytsjerk
6325	N N		3.03	373	421	16529	3,95	3,36	3241	116	3037	Vof Cowmilk, Gytsjerk
694	Lutske 62	Big Winner	3.03	320	364	12952	4,74	3,54	3352	117	3035	Mts. de Jager-de Boer, Lollum
3762	Jacobi 86	Altaskycrest	3.00	330	382	14029	4,57	3,43	3400	131	3030	Vreba CV, Marknesse
902	Nette 1022		3.03	333	371	14005	4,16	3,46	3205	131	3026	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
7695	Tjitske 7695	Impression	3.02	294	350	13741	3,58	3,52	3320	154	3022	Dhr. A.M. Dijkstra, Rasquert
48	Mina 310	Stonewall	3.01	367	417	14599	4,78	3,59	3327	120	3020	Vof Peeters-Weem, de Mortel
55	Nelly 6013	Clear-Echo	2.11	337	386	14168	4,27	3,54	3285	131	3019	Mts. Veerman, Meedhuizen
2244	Hildegard 8	Red Myster	3.01	350	390	13639	4,62	3,67	3230	139	3011	Dhr. K. Malda, Sjobo
500	Ingrid 393	Atlantic	3.01	353	388	13959	4,32	3,63	3144	122	3011	Dhr. P. Yntema, Achlum
148	Tinie 65	Tabber	3.03	324	370	12554	5,14	3,58	3379	116	3003	Mts. Vingerhoets, Diessen
1658	R Wopkje 175	Jeroen	2.11	332	359	11753	4,98	3,88	3136	121	3002	Mts. Kramer, Koufurderrige
3352	Wilhelmien 67	Altaceasar	3.06	278	332	13221	3,45	3,46	3284	126	2992	Vreba CV, Marknesse
498	Aukje 931		3.06	298	344	13191	3,86	3,45	3237	119	2992	Dhr. P. Yntema, Achlum
688	Elizabeth 88	Big Winner	3.01	329	369	12855	5,04	3,41	3301	119	2984	Mts. de Jager, Lollum
4285	Nicole		2.10	395	402	15434	3,67	3,52	2809	135	2981	Dhr. Y. Reinsma, Schraard
109	Tjallien 41	Colton	3.00	380	429	16417	3,70	3,52	3118	127	2978	Mts. Eppinga, Nijemirdum
4208	Heiltje 274	Vanadin	2.11	459	480	17489	3,90	3,68	2890	142	2971	Firma Herrema, Menaldum
1324	Gerda 113	Cricket	3.02	327	297	9845	4,63	3,91	2571	111	2971	Mts. Gerbrandij, Jirnsum
361	Gelona 11		2.11	298	339	12318	4,15	3,54	3177	132	2950	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
12	Zwartje 51	Atlantic	3.00	306	326	10281	5,14	3,93	3048	129	2947	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
63	Anna 150	Big Winner	3.05	379	413	14141	4,26	3,83	3018	118	2943	Mts. Ketelaar, Heeg
158	Cor 3	Shot Al	3.01	361	407	13794	4,48	3,77	3152	117	2939	Vof Peeters, de Mortel
340	Marga 56	Paramount	3.03	482	517	19743	3,73	3,44	2936	121	2939	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
3760	Marie 72	Altaskycrest	3.02	311	370	13249	4,28	3,53	3328	125	2935	Vreba CV, Marknesse
124	Tine 47	Emmet	2.09	350	413	14548	4,55	3,49	3340	142	2932	Mts. Eppinga, Nijemirdum
262	Ineke 6	Nestor	3.03	447	496	18698	3,77	3,47	3029	122	2920	Mts. Boschma, Dronryp
707	Anja 64	Crimetime	2.10	380	427	15051	4,28	3,59	3115	124	2914	Mts. de Jager, Lollum
695	Grietje 1450	Maniac PS	3.03	303	344	13286	3,69	3,35	3087	108	2912	Mts. de Jager, Lollum
1576	Wassenaar 380	Bfg Zarafino	3.02	323	374	11838	4,88	3,94	3235	126	2911	Mts. v Balen, Hidaard
121	Kommandeur 45	Paul	3.01	319	372	12667	4,47	3,69	3239	119	2910	Mts. Vingerhoets, Diessen
686	Lies 125	Maniac PS	3.06	420	457	17978	3,39	3,39	2902	106	2910	Mts. de Jager, Lollum

Leeftijdsgroep: 3

Nr.	Naam	Vader	Lft.	Dgn	TKT	Kgm.	% vet	% eiwit	gve/d	LW	EJR	Eigenaar
3382	N N		4.06	487	539	21123	4,71	3,78	3680	127	3462	Vof Cowmilk, Gytsjerk
367	N N		4.02	413	387	16645	4,61	3,09	3103	133	3359	Mts. v Regteren, Thesinge
92	Klaske 67		3.09	312	313	12497	4,22	3,71	3176	132	3351	Mts. Wybrandi, Loenga
4667	Jannie 80	Big Winner	3.11	344	373	14852	4,32	3,56	3404	119	3294	Mts. Dikkerboom, Scharnegoutum
109	Tjallien 41	Colton	4.03	295	342	14021	4,04	3,50	3583	128	3279	Mts. Eppinga, Nijemirdum
288	Eisinga 190	Altareliant	4.01	338	372	15258	3,90	3,58	3376	130	3277	Mts. Sterkenburgh, Schraard
898	Nette 1017		4.03	376	409	15638	4,61	3,60	3416	133	3256	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
454	Dina 283	Goli	3.06	352	399	16019	4,08	3,54	3469	131	3246	Mvb Hannema, Tzum
108	Helena 138	Paramount	4.01	325	326	14601	3,24	3,35	2960	104	3235	Mts. Sijbesma, Sibrandabuorren
656	Anja 60	Juno	3.11	347	352	12889	4,98	3,57	3175	100	3198	Mts. de Jager, Lollum
288	Renske 67	S Manuel	4.06	355	393	17121	3,46	3,27	3251	128	3169	Mts. Flapper, Wergea
701	Alie 50		4.00	385	441	16606	4,26	3,69	3429	141	3163	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
1546	Jopie 104	Wilson	4.04	363	409	15022	4,60	3,63	3405	113	3144	Mts. Kramer, Koufurderrige
109	Annie 108	Wyman	4.05	334	377	13639	4,68	3,69	3417	113	3142	Vof Peeters-Weem, de Mortel
895	Bertha 140		4.00	394	422	14913	4,86	3,73	3249	127	3132	Mvb de Wolff, Oldeholtwolde
3243	R Marijke 134	Maik	4.01	323	370	14670	4,21	3,35	3435	123	3130	Mvb Jellema, Witmarsum
3442	Maaik 119	B Altanetworth	3.09	299	344	13186	4,25	3,51	3425	119	3127	Vreba CV, Marknesse
31	N N		4.05	391	402	14717	4,59	3,60	3084	109	3114	Dhr. H. Dijkstra, Tzum
418	Grietje 1	D Surprise	4.03	330	370	13681	4,19	3,70	3270	118	3093	Mvb Hannema, Tzum
205	Liesje 112	Mascol	4.03	384	423	15924	4,10	3,64	3207	113	3092	Mts. Vingerhoets, Diessen
737	Jo 237	Crimetime	3.06	448	500	19248	4,10	3,47	3252	118	3078	Vof Cowmilk, Gytsjerk
76	F Roza 222	Fibrax	4.02	330	383	14521	4,68	3,26	3494	117	3068	Mts. de Jager, Lollum
55	Delta Romana 1	Roppa	4.04	389	429	16718	3,95	3,46	3183	120	3067	Mts. Ketelaar, Heeg
672	Aida 75	Norwin	4.00	330	362	13713	4,50	3,34	3258	109	3065	Mts. de Jager, Lollum
612	Adriana 102	Crimetime	3.11	388	432	15697	4,16	3,74	3196	109	3052	Vof Cowmilk, Gytsjerk
12	Rika 443	Kodak	3.11	325	369	14402	4,00	3,37	3271	115	3047	Mts. Sijbrandij, Goenga
2148	Greta 9		4.02	393	437	17062	4,25	3,25	3257	124	3045	Dhr. K. Malda, Sjobo
134	L Jethsi 12	Dkr Derry	3.09	345	381	14478	3,86	3,60	3130	122	3043	Mts. Sterkenburgh, Schraard
5597	Jacoba 114	Danillo	4.03	346	381	13316	4,59	3,73	3202	122	3037	Dhr. S.J. Pronk, De Wilp
687	Johanna 234	Mavid	4.03	318	356	11564	4,83	4,04	3226	135	3019	Vof Bouma, Hidaard
32	Sietsche 706	Stefan	4.00	281	306	11650	4,30	3,32	3162	112	3018	Mts. de Jong , Wommels
2184	Agda 16	Burnstyn	4.02	281	329	12645	3,90	3,46	3310	121	3013	Dhr. K. Malda, Sjobo
619	Hilekje 15	Cars	4.03	394	445	16480	4,26	3,50	3244	113	3012	Vof Cowmilk, Gytsjerk
115	Paulina 79	Jerudo	4.00	488	552	19975	3,97	3,76	3166	125	3008	Mts. Sijbesma, Sibrandabuorren
270	Fanny 58		4.01	298	357	13105	4,28	3,53	3433	116	3007	Vof Cowmilk, Gytsjerk
211	Eke 8	Crimetime	4.04	381	385	15411	3,30	3,52	2759	106	3007	Mts. Sterkenburgh, Schraard
166	Jantje		4.02	277	296	10044	4,73	3,78	3084	119	2999	Mts. Jonker, Poppenwier
429	Geertje 201	Logan	4.01	307	351	12251	4,04	3,93	3182	115	2997	Mvb Hannema, Tzum
341	Aukje 355	Big Winner	4.01	455	509	17294	4,74	3,76	3229	125	2993	Fa. de Vries, Oudega swf
34	NE P Sandy 2	Aikman	4.01	337	371	13477	4,03	3,69	3086	108	2992	Mts. Feenstra, Kollum
569	Jo 228	Crimetime	4.04	319	380	14246	4,25	3,37	3404	109	2985	Vof Cowmilk, Gytsjerk
4679	Harmke 263	Pokerface	4.00	339	382	12487	4,86	3,91	3232	110	2983	Mts. Dikkerboom, Scharnegoutum
20	Wera 7118	Big Winner	4.00	384	408	14684	4,23	3,62	3002	118	2979	Mts. Kolkman, St. Annaparochie

Leeftijdsgroep: 4

Nr.	Naam	Vader	Lft.	Dgn	TKT	Kgm.	% vet	% eiwit	gve/d	LW	EJR	Eigenaar
513	Marieke 67	D Mason	5.03	401	446	20423	3,70	3,42	3626	124	3499	Vof Cowmilk, Gytsjerk
486	Trees 86	Climax	5.01	504	514	18791	4,66	3,92	3200	109	3292	Vof Cowmilk, Gytsjerk
625	Renate 4	Big Winner	4.10	506	553	22125	4,50	3,41	3459	115	3269	Mts. de Jager, Lollum
679	Joukje 48	Aquarel	5.03	304	350	14785	4,21	3,17	3588	125	3234	Mts. Bouma, Scharnegoutum
450	Rixt 901	Eight	5.04	339	355	14135	3,97	3,57	3145	131	3200	V.O.F. Bouma, Hidaard
4599	Emma 488	Big Winner	5.01	321	365	16054	3,33	3,35	3339	108	3197	Mts. Dikkerboom, Scharnegoutum
624	Jannie 203	Kylian	4.09	339	379	15004	4,40	3,34	3428	109	3181	Mts. de Jager, Lollum
618	Janna 113	Maik	5.06	372	413	16808	4,13	3,31	3362	106	3172	Mts. de Jager, Lollum
632	Lies 122	Albiorix	4.09	414	455	17863	4,21	3,45	3309	111	3156	Mts. de Jager, Lollum
8931	Trijntje 473		4.10	396	402	15727	4,26	3,40	3041	116	3136	Dhr. M.L. Dijkstra, Menaldum
37	Klaske 55		5.03	583	538	18443	4,94	3,85	2781	121	3108	Landbouwbedr. Jege, Lemmer
273	D Jersey 14	Climax	5.01	366	382	14565	4,40	3,39	3101	106	3086	Vreba CV, Marknesse
81	Brigitta 103	Goldfarm	4.09	416	458	17101	4,35	3,50	3227	110	3054	Vof Peeters-Weem, de Mortel
240	Juliana 243	Big Winner	5.06	344	371	12948	4,56	3,78	3142	113	3054	Mts. Sterkenburgh, Schraard
5565	Sandra 36	Auke	4.11	354	382	15247	3,27	3,63	2971	122	3052	Vof Faassen, KloosterLidlum
312	Bloemhof 52	Altaross	4.10	291	356	12726	4,42	3,70	3553	122	3047	Vreba CV, Marknesse
69	Annie 103	Alta Daniel	5.06	375	422	16849	4,04	3,24	3269	105	3041	Vof Peeters-Weem, de Mortel
6133	G Dora 1	Altaesquire	5.01	342	360	12688	4,81	3,75	3174	118	3034	Mts. Terluin, Dronrijp
337	S Heimpe 208	Fidelity	4.09	320	364	14834	3,46	3,39	3175	116	3030	Mvb Hannema, Tzum
704	Alsy		5.04	294	321	11701	4,18	3,66	3123	103	3030	Mts. op de Hoek, Wons
178	Martha 51	Bfg Ralmes	4.10	315	362	12437	4,81	3,71	3365	109	3027	Mts. Sijbrandij, Goenga
96	Bianca 3	Legend	4.11	343	391	13046	5,01	3,80	3348	110	3022	Vof Peeters-Weem , de Mortel
55917	Catrien 43	Altatimon red	5.00	364	394	14419	4,04	3,68	3058	127	3014	Vof Faassen, KloosterLidlum
5607	Aaltje 379	Paramount	5.01	352	387	14881	4,24	3,27	3176	117	3002	Dhr. J.J. Haaksma, Ee
137	Elza 293	Big Winner	4.07	391	442	14501	5,10	3,79	3299	113	2994	Mts. Sijbrandij, Goenga
334	Pietje 640	Improver	4.07	304	349	12639	4,26	3,59	3263	113	2989	Mvb Hannema, Tzum
143	Elza 294	Juno	4.09	368	412	15466	4,38	3,28	3220	111	2977	Mts. Sijbrandij, Goenga
107	Trijntje 34	Mr Burns	5.03	446	496	16294	4,71	3,94	3159	121	2975	N.&G. Reitsma, Pingjum
124	G Pinguin	Classic	5.01	399	436	15631	3,99	3,72	3020	127	2962	Dhr. P.J. vd Wal, Hallum
1390	Jannie 228	Altaosan	5.04	355	381	14075	4,00	3,52	2986	113	2959	Mts. van Balen, Hidaard
900	Jonkerslan Beatrix 11	H Suarez	5.01	406	446	15146	4,48	3,80	3086	149	2951	Dhr. J.T. Monkelbaan, Jonkerslan
7001	Petra 7001	Tahiwiy	5.01	317	375	13697	4,25	3,47	3334	136	2949	Dhr. A.M. Dijkstra, Rasquert
22	Berber 381	G-Force	4.10	357	364	12958	4,12	3,66	2824	108	2940	N.&G. Reitsma, Pingjum
39	Margaretha 118		5.04	614	647	23618	4,05	3,53	2915	112	2937	Mts. Sterkenburgh- Reitsma, Schraard
427	Felina 19	Impuls	5.03	346	399	14897	3,92	3,47	3179	100	2935	Vof Cowmilk, Gytsjerk
617	Lies 120	Maik	5.02	293	332	11428	4,58	3,61	3198	103	2933	Mts. de Jager, Lollum
5491	Maja 32	Cogent Azure	5.03	308	329	13041	3,58	3,31	2917	109	2932	Vof Faassen, KloosterLidlum
63	T Pirella 40	Paramount	5.04	289	322	10584	5,34	3,52	3246	111	2931	Mts. Gerbrandij, Nijland
22	Dikkie 20	Improver	4.07	334	378	12284	4,75	3,87	3171	116	2926	Vof Reitsma, Schettens
3698	Kroontje 4	Barack	5.01	439	479	16742	4,39	3,61	3050	124	2926	Firma Herrema, Menaldum
850	Akke 0850	Brandaris	5.01	281	308	11309	4,07	3,46	3032	109	2923	Mvb de Jong, Scharnegoutum
223	Joke 244		4.10	383	417	16053	3,64	3,41	2956	100	2921	Vof Cowmilk, Gytsjerk
294	B Adema 300	Lobo	5.00	354	408	13400	4,89	3,73	3263	116	2918	Fa. de Vries, Oudega swf
1489	R Wopkje 159	Wilson	5.04	511	557	21209	3,84	3,36	2988	102	2918	Mts. Kramer, Koufurderrige
20	Kommandeur 39	Julia&apos	5.03	319	364	12908	4,40	3,48	3188	106	2912	Mts. Vingerhoets, Diessen
6366	Louise 132		4.07	340	349	10518	5,75	3,87	2977	119	2908	Mts. Edenhof, Zeijen
767	Lida 284	Gofast	5.04	363	399	13258	4,74	3,71	3083	112	2904	Fa Bakker, Terband

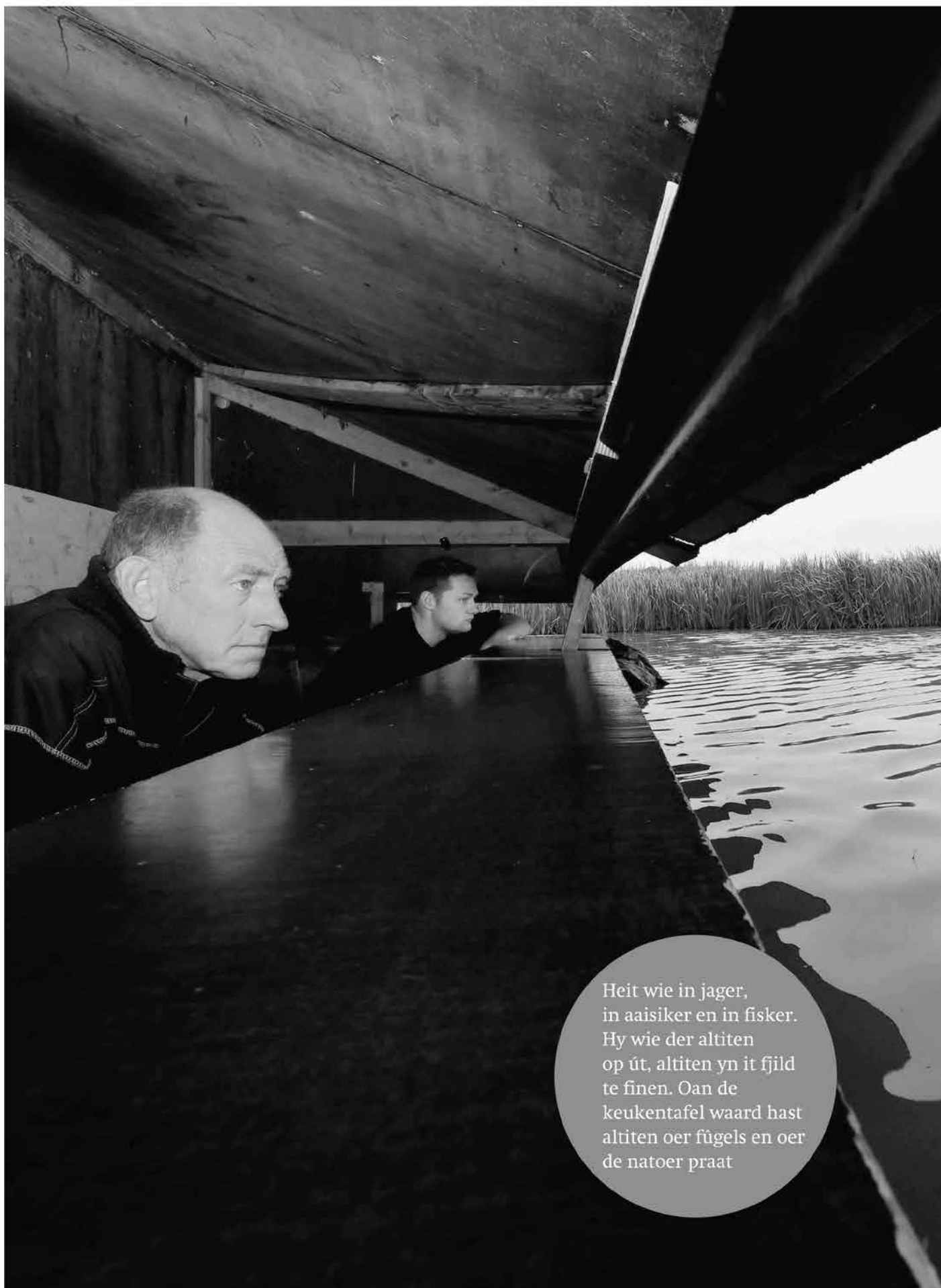
Leeftijdsgroep: 5

Nr.	Naam	Vader	Lft.	Dgn	TKT	Kgm.	% vet	% eiwit	gve/d	LW	EJR	Eigenaar
91	Annie 55	Romsichter Hanno	6.09	431	469	19902	3,68	3,59	3357	127	3339	Mts. Sterkenburgh, Schraard
292	Petra 68	Fidelity	6.07	402	444	17553	4,32	3,67	3488	123	3325	Vof Bouma, Achlum
554	Lies 115	Kian	7.00	554	599	22035	4,72	3,83	3400	125	3280	Mts. de Jager-de Boer , Lollum
358	Jo 209		6.06	348	349	14628	4,14	3,33	3138	102	3279	Vof Cowmilk, Gytsjerk
4523	Emma 472		5.11	428	467	16990	5,06	3,71	3483	118	3272	Mts. Dikkerboom, Scharnegoutum
61	G Omaha 49	Etvei	8.06	364	399	15929	4,29	3,48	3398	138	3245	Dhr. P. vd Wal, Hallum
944	T Romkje 39	Eight	6.09	385	425	16653	4,31	3,54	3397	125	3225	Mts. Gerbrandij, Nijland
561	Pas Ver Zwaantje	Shogun Ps	7.01	358	391	16006	4,05	3,40	3334	110	3224	Mts. de Jager, Lollum
179	Coba 62	P Kylian	6.09	349	386	16229	3,75	3,38	3313	114	3201	Mts. Vingerhoets, Diessen
5082	Margje 63	Plumitif	8.00	515	539	18857	5,44	3,63	3321	140	3191	Vof Faassen, KloosterLidlum
35	Durkje 58	Piecant	7.04	340	392	15722	4,02	3,46	3461	118	3175	Dhr. H. Pander, Gorredijk
319	Melkbron 383	Wonder	6.04	348	352	14546	3,64	3,45	2960	108	3157	Mts. Sterkenburgh, Schraard
5302	Jenny 48	Malando	7.00	355	368	12538	4,91	3,89	3110	125	3112	Vof Faassen, KloosterLidlum
75	Akke 137	C Haytema 46	7.10	469	510	17965	4,33	3,94	3166	122	3102	Mts. Sterkenburgh, Schraard
5379	Jacoba 103	Boxer	6.04	481	519	17796	4,97	3,78	3235	124	3089	Dhr. S.J. Pronk, De Wilp
934	T Marijke 175	Eight	6.03	325	366	13497	4,63	3,45	3357	119	3074	Mts. Gerbrandij, Nijland
120	Trees 66		7.10	359	428	16226	4,24	3,47	3487	113	3069	VOF Cowmilk, Gytsjerk
484	Birke 31	Climax	5.07	283	349	14013	3,80	3,36	3548	114	3065	VOF Cowmilk, Gytsjerk
113	N N		6.03	344	357	13218	4,53	3,47	3072	107	3063	Dhr. H. Dijkstra, Tzum
114	Wijntje 289	Rumgo	6.04	332	359	14499	3,85	3,30	3123	128	3060	Mvb Kroes, Kuinre
611	Lies 119	Maik	5.07	407	454	18113	3,94	3,30	3219	108	3047	Mts. de Jager, Lollum
134	Wietske 88	Impuls	6.00	375	421	16691	3,50	3,53	3131	112	3039	Mvb Hannema, Tzum
49	Renske 1	Altafighter	6.01	383	425	16518	3,99	3,40	3185	130	3032	Mts. Prakken, Makkinga
154	Loltje 161	Damascus	7.07	310	351	14493	3,71	3,18	3221	124	3020	Mts. Jongsma, Joure
69	Lina 156	Shogun	6.01	329	359	12854	4,64	3,52	3185	114	3016	N.&G. Reitsma, Pingjum
98	Dikkie 82	Support	6.01	313	359	13094	4,33	3,55	3297	119	3013	Mts. Haarsma, Tjerkwerd
256	Aukje 337	Legend	6.01	285	310	10784	4,83	3,57	3179	107	3004	Fa. de Vries, Oudega swf
1325	T Jannie 1325	Kindness	7.07	507	553	20674	4,32	3,39	3144	121	3003	Mts. Leyenaar, Tirns
8830	Friezin 200	Big Risk	5.10	312	341	13047	4,27	3,28	3155	119	2999	Dhr. M.L. Dijkstra, Menaldum
439	Willemke 94	Bogart	8.00	302	338	12578	4,55	3,30	3272	123	2998	Mts. Mollenhorst, Kortehemmen
79	N N		6.06	336	358	12536	4,76	3,55	3098	104	2996	Dhr. H. Dijkstra, Tzum
666	Eva 0666	Zidane	6.03	326	360	13949	3,77	3,43	3080	114	2987	Mvb de Jong, Scharnegoutum
46	Iemkje 156	Izara-Jb	7.07	293	313	11643	4,23	3,44	3044	128	2982	Mts. Arendz, Oudega
389	Aukje 17	Jannsen	7.03	304	327	12289	4,26	3,34	3072	101	2976	Mts. Eppinga, Nijemirdum
582	Elizabeth 84	Kian	6.01	317	356	13121	4,24	3,44	3178	102	2968	Mts. de Jager, Lollum
8960	Aukje 1116	Altaosan	6.03	332	379	13233	4,37	3,70	3217	127	2967	Mfb Bosch, Swichum
404	Klazina 404	Altario	7.01	369	416	15899	4,15	3,29	3201	118	2965	Mts. Sonneveld, Kollumerpomp
2759	N N		5.07	306	331	11177	4,58	3,80	3061	113	2965	Mts. van der Goot, Sondel
6433	Foekje 6433	Borax	6.10	329	355	14411	3,52	3,26	2973	123	2963	Dhr. A.M. Dijkstra, Rasquert
343	Ellen 45		5.10	292	308	11359	4,24	3,43	2979	116	2957	Vof Bouma, Hidaard
94	Geertje 152	Hayden	6.04	357	400	14049	4,31	3,67	3140	109	2956	Mvb Hannema, Tzum
5441	Grada 81	Kian	5.08	402	411	15081	3,94	3,60	2828	112	2952	Vof Faassen, KloosterLidlum
2595	Gusta 67		6.08	369	404	13965	4,59	3,63	3111	118	2948	Dhr. H. Veenstra, Doezum
43	Corrie 617	Surprise	6.06	313	320	10908	4,36	3,79	2843	109	2937	Mts. Greidanus-Bosch, Tzum
555	Janna 109	Mr. Justin	7.05	421	468	14901	5,45	3,69	3235	106	2935	Mts. de Jager, Lollum
6685	Hendrika 6685	Altaross	6.04	432	462	17371	4,06	3,34	2977	123	2926	Dhr. A.M. Dijkstra, Rasquert
103	Rika 439	Mascol	6.07	309	352	11810	5,17	3,45	3294	104	2925	Mts. Sijbrandij, Goenga

Levensproducties

De lijsten dienen afgesloten te zijn tussen 01-09-2018 en 31-08-2019

Nr.	Naam	Vader	Geb.	Lst	Dgn	Kg melk	%vet	%eiwit	Kg V+E	Eigenaar
5299	Bertha 97	Blackstorm	2003	11	4232	148085	4,23	3,32	11178	Smit-Krul CV, Ursem
7356	Bertha 90	Aero Wade	2000	11	4813	145570	3,87	3,36	10530	Smit-Krul CV, Ursem
956	B Lotje 956		2004	10	3969	139876	4,04	3,15	10056	Mvh Haarman, Blokzijl
9752	Aukje 2003		2003	9	4131	136880	4,48	3,75	11261	Mts. Kroondijk, Hichtum
9	Lina 73	Falk 1	2002	13	4692	131010	4,56	3,49	10550	N en G Reitsma, Pingjum
7799	Gepke 64	Hammingview Reuben Red	2001	11	4751	128388	4,47	3,53	10267	Vof Houtenbos, Schagen
193	Grietsje	Otis	2003	12	4284	127505	3,74	3,36	9049	Mts. Tjalma-van Vaals, Suwald
4334	Jacoba 78	Cash	2004	11	4381	126686	4,90	3,57	10741	Dhr. S.J. Pronk, De Wilp
4738	Astrid 16	Natif	2006	10	3250	126649	3,99	3,52	9513	Vof Faassen, KloosterLidlum
70	Flora 35	Melchior	2003	12	4357	126286	3,83	3,12	8786	Mts. Greidanus-Bosch, Tzum
9538	Ploni 18	Jeff	2004	11	3885	123220	4,25	3,62	9700	Vof Tuinier, Harich
8400	Aukje 1024	Olympic	2006	9	3602	122196	3,83	3,47	8922	Mfb Bosch, Swichum
665	T Dieuwke 217	Rocko	2007	8	3208	121041	4,00	3,30	8838	Mts. Gerbrandij, Nijland
90	Wiepkje 36	M Madis	2004	12	4055	118915	4,36	3,45	9290	Mts. Brandsma, Blauwhuis
35	Agatha 31	Stadel	2005	11	3706	117630	4,07	3,26	8624	Dhr. D. van der Woude, Easterlittens
617	T Violetta	A Lothan	2006	10	3550	117594	4,59	3,52	9531	Mts. Gerbrandij, Nijland
609	T Akke 609	Spirando	2001	15	4765	117462	4,53	3,56	9507	Mts. Leyenaar, Tirns
415	Joukje 51	Kievest	2004	12	3989	116100	4,54	3,59	9435	Mts. de Jager-de Boer, Lollum
67	Klara Kobus 10	Real Time	2003	12	4128	116033	4,27	3,32	8808	Mts. Idsardi-Sinnige, Suwald
	Hinke 292	Saratoga	2004	12	4112	114552	4,46	3,40	9006	Joh. v.d. Brug, Hinnaard
5397	Marie		2004	11	3528	112360	4,01	3,44	8373	Smit-Krul CV, Ursem
968	968		2006	9	3458	112136	4,60	3,31	8863	Fa. de Vries-Wester, Oudega swf
297	Nora 105	Kian	2005	11	3932	111365	4,56	3,67	9163	Dhr. P. Yntema, Achlum
2558	Nynke 343	D LinfieldINFIELD	2006	8	3410	111080	4,25	3,25	8334	Mvb Jellema-Westgeest, Witmarsum
40	Piertje 514	Cassanova	2006	9	3116	110807	3,69	3,52	7987	Vof de Boer - Hottinga, Hieslum
27	Maud 8	C Stormatic	2006	9	3337	110604	4,09	3,34	8211	Mts. de Jager-de Boer, Lollum
	Dineke 9	Colombo	2004	12	4167	109844	4,47	3,25	8484	Mts. Tjalma-van Vaals, Suwald
93	Tjitske 78	D Cooper	2006	9	3620	108626	3,90	3,33	7858	Dhr. Y. Kikstra, Harlingen
488	Joukje 55	Bram	2007	9	3171	108555	4,44	3,42	8532	Mts. de Jager-de Boer, Lollum
4510	Cora 17		2005	11	3721	108522	4,43	3,38	8465	Vof Faassen, KloosterLidlum
4889	Jacoba 84	D Ricardo	2006	10	3655	108082	4,47	3,59	8713	Dhr. S. J. Pronk, De Wilp
4621	H Toosje 63	Niveau	2004	11	4036	107621	4,46	3,30	8347	Vof 't Heike, Biest Houtakker
121	Elizabeth 319	S Waikato	2005	11	3665	107571	3,89	3,16	7587	Mts. A&O Leyendekker, Witmarsum
3	Irene 42	Trooper	2004	10	4119	107503	4,58	3,32	8493	Mts. Westeneng, Woltersum
	Tiny	Freedom	2006	8	3450	107457	4,15	3,45	8166	Mts. Boschma, Dronryp
	Fokje 282	Starleader	2004	12	3692	106820	4,66	3,22	8410	Mts. Mulder-Ketelaar, Winsum Gn
	B Adema 242	Rocko	2006	10	3173	106705	4,40	3,49	8425	Fa. de Vries-Wester, Oudega swf
116	Jantje 86	Canvas	2006	8	3466	106384	3,96	3,48	7924	Mvb Ypma, Oudega swf
	Hinke 293	Oo Seven	2005	11	3661	106095	4,44	3,33	8248	Joh. v.d. Brug, Hinnaard
100	Joukje 52	Ova	2005	10	3518	106092	4,31	3,53	8312	Mvb Mulder, Lippenhuizen
65	Doutje 61		2005	8	3660	105840	4,13	3,34	7910	Mts. Wybrandij, Loenga
9605	F Gerda 121	Starleader	2006	10	3370	105373	4,62	3,51	8567	Mts. Groenveld, Jorwert
	B Jetske 166	Flagello	2007	8	3053	103888	4,21	3,49	8000	A.&J. de Boer-Baarda, Spannum
	B Uda 84	Lucifer	2006	9	3206	103708	4,09	3,51	7880	Mvh Haarman, Blokzijl
137	Sita 1	Canvas	2007	9	3134	103619	4,52	3,61	8417	Mvb Ypma, Oudega swf
	B Ella 94		2007	9	3176	103128	4,10	3,69	8038	Mvh Haarman, Blokzijl
	Wimke 28	Laurenzo 2	2003	11	4328	102970	4,84	3,53	8613	Mts. de Jong-Veninga, Oudega swf
	J Beatrix		2002	9	4513	102607	4,87	3,79	8886	Dhr. J.T. Monkelbaan, Jonkerslan
	Molkwarder 390	Spirando	2001	11	4964	102292	5,02	3,68	8898	Mvb Semplonius, Molkwerum
	Pieteke 120	Super Rick	2004	11	3903	101983	4,73	3,30	8189	Vof de Vries, Roodkerk
1	Emma 530	Dorus 13	2001	14	4684	101455	4,79	3,81	8726	Dhr. J. Hoekman

Heit wie in jager,
in aaisiker en in fisker.
Hy wie der altiten
op út, altiten yn it fjild
te finen. Oan de
keukentafel waard hast
altiten oer fûgels en oer
de natoer praat

Het plasdrasgebied is een eldorado voor natuurliefhebbers

Een natuurman in hart en nieren. „It giet hjir altiten oer de fûgels.” De grutto, kievit, scholekster, tureluur en al die andere vogels. Murk Nijdam uit Wommels heeft zijn leven er volledig op afgestemd en krijgt daar alom waardering voor. „Altiten dwaande wêze om de greidefûgel te behâlden. Wat soene wy earm wêze as wy gjin fûgels mear om ús hinne hawwe.”

■ Hinne Bokma ● Marchje Andringa

De karakteristieke stolphoerderij aan de Slachte - dankzij de vierjaarlijkse Slachtemarathon bij de wandelliefhebbers wel bekend - is niet moeilijk te vinden. Aan de rand van het erf valt de metershoge ijzeren grutto dadelijk op. De vogel is het visitekaartje van zijn bedrijf en staat symbool voor het verhaal dat Nijdam te vertellen heeft.

Het land achter de boerderij is een eldorado voor de natuurliefhebber. Na een eindje wandelen ligt er een fluisterbootje klaar om de bezoekers naar een van de twee vogelkijkhutten te brengen. In de hut een aantal kijkgaten, op diverse hoogten aangebracht, die uitzicht bieden op een watergebied waar tientallen weidevogels te volgen zijn. Nijdam heeft twee plasdrasgebieden met vogelkijkhutten. Zelf aangelegd en zelf gebouwd. „Wy dogge hjir alles”, zegt hij. Het natuurgebied van Nijdam trekt veel belangstelling en er is veel waardering voor zijn inzet. Ook landelijk. Zo kreeg hij in 2016 voor zijn inzet van de Vogelbescherming Nederland de Nationale Gruttoprijs. Naast een oorkonde bestond de prijs uit duizend euro en dat geld besteedde hij aan de reuzengrutto die op zijn erf staat.

De liefde voor de vogels en het bloemrijke landschap heeft Nijdam van huis uit meegekregen. Vader Tjeerd had zijn hart verpand aan de natuur. „Heit wie in jager, in aaisker en in fisker. Hy wie der altiten op út, altiten yn it fjild te finen.” Als jongetje mocht Murk mee, zijn vader leerde hem hoe hij kievitseieren moest vinden. „Oan de keukentafel waard hast altiten oer fûgels en oer de natoer praat.”

Na een eindje wandelen ligt er een fluisterbootje klaar om de bezoekers naar een van de twee vogelkijkhutten te brengen

De familie Nijdam bewoont al sinds 1914 de karakteristieke boerderij aan de Slachte. In dat jaar verhuisde pake Kees Nijdam van Haskerdijken naar Wommels. In 1922 werd daar Tjeerd geboren. Het was min of meer vanzelfsprekend dat hij de boerderij zou overnemen en het was eigenlijk net zo vanzelfsprekend dat later ook Murk het melkveebedrijf voort zou zetten.

Grupstal

In de afgelopen eeuw is er heel weinig veranderd. De boerderij en het erf ademen nog steeds de sfeer van vroeger. De koeien staan in de ouderwetse grupstal. „It bûthús is noch sa, sa't it yn ús heit syn tiid ek wie. De pleats wurdt noch sa brûkt, sa as er yn 1894 boud is.” Pake Kees en heit Tjeerd huurden de boerderij van het pensioenfonds van de Heidemij. Begin jaren negentig besloot Murk de ouderlijke 'pleats' en de landerijen in eigendom te nemen. Van de aankoop heeft hij geen tel spijt gehad. Om meer ruimte te maken voor meer koeien voelde hij weinig. „Der is wolris neitocht oer in lisbokstâl, mar dat is him net wurden.”

Nijdam koestert de kleinschaligheid. Hij wil extensief blijven boeren. In de grupstal is ruimte voor slechts 31 koeien. „Mear kij kin ik net hâlde. Ik ha wolris in pear mear hân, mar dat wie net ideaal en om dy reden bin ik weromgongen nei tritich kij.” Nijdam beschikt in totaal over zo'n veertig hectare land. Zijn veestapel bestaat voor het grootste deel uit roodbonte koeien, op twee na dragen ze allemaal nog horens. Ook bij de koeien van Nijdam gaat het om historie. „Der rinne noch in pear kij by, dy't besib-

Ik mei my net biologysk boer neame. Om dêr foar yn oanmerking te kommen moat ik de kij losrinne litte yn de stâl

be binne oan it laach fan myn pake.”

Noflike kij

„It binne noflike kij, sa nuet as wat. Oerdei yn it lân en nachts op stâl. Ik melk se krapoan 730 kear yn 't jier. As ik twa kear frij bin fan melken, dan is dat in protte.” Wel geven de koeien van Nijdam minder melk dan wat gangbaar is in Nederland. Ligt de gemiddelde melkproductie in ons land iets boven 9000 kilogram melk per koe per jaar, de koeien van Nijdam komen gemiddelde uit op ruim 7000 kilogram. „Gjin topproduksje, mar dat hoecht ek net. Ik bin sa tefreden.” Dat zijn koeien minder melk produceren heeft ook te maken met zijn natuurvriendelijke wijze van boeren. Hij gebruikt geen kunstmest en geen bestrijdingsmiddelen en pas na 15 juni wordt het gras gemaaid. „Mar ik mei my net biologysk boer neame. Om dêr foar yn oanmerking te kommen moat ik de kij losrinne litte yn de stâl, by my steane se fêst yn it bûthús.” Nijdam ontvangt wel subsidie voor agrarisch natuurbeheer.

Met zijn dertig koeien en veertig hectare grasland kan Nijdam het zich permitteren om een vaste arbeidskracht in dienst te nemen. Heel veel grotere boeren, die een bezoek brengen aan het natuurgebied achter zijn boerderij, vragen zich nieuwsgierig en vol verwondering af hoe hij het flikt om met zo'n klein bedrijf toch een arbeider te kunnen betalen. „Boeren sizze dat dit net kin. Mar it kin wol, it sit him yn de kosten. Dy binne by my folle leger as by de measte boeren.”

● Pagina 9

Vervolg van pagina 7 De belangstelling groeit

„Hokker boer betellet mar twahûndert euro yn 't jier oan ûnderhâlds-kosten foar de molkmachine? Dy binne der net.“ Nijdam leeft zuinig. „En ik ha hjir en dêr ek wolris in moai hannelsje.“

Met Harm Jan Kamstra als vaste arbeider kan Nijdam veel tijd vrijmaken voor zijn passie: de natuur. Eerder, toen het zoeken van eieren nog was toegestaan, trok hij er op uit. Zoals toen gebruikelijk was, kwamen de gevonden eieren in de pet. „Ik bin wolris thúskaam mei sa folle aaien, dat ik de pet net mear op de holle hâlde koe“, vertelt Nijdam.

Al zijn hele leven houdt Nijdam als veehouder rekening met de weidevogels. Sinds 1977 wordt in zijn land door vrijwilligers van de vogelwacht het aantal nesten geteld. Dat gebeurde steeds op Koninginnedag (30 april) en sinds het aantreden van koning Willem-Alexander op 27 april (Koningsdag). „Dan ha de minsken frij.“ Toen in de jaren negentig steeds duidelijker werd dat weidevogels een tekort hebben aan water besloot de veehouder in zijn weiland een plasdras aan te leggen. „It is in dobbe wetter, dêr't de fûgels op ôfkomme.“ De eerste plas-

dras kwam in 2005, vier jaar later volgde de tweede. „Beide dobben binne in heale hektare grut.“

Gruttonesten

De telling van het aantal nesten van de weidevogels in het land van Nijdam maakte duidelijk wat het effect is van het aanleggen van de plasdrasgebieden. Loopt elders het aantal grutto's sterk terug, bij Nijdam is sinds de aanleg van de plasdras het aantal vogels juist sterk gestegen. Lag het aantal gruttonesten in de jaren tachtig en negentig tussen de tien en twintig, in 2010 ging het om 49 nesten, in 2013 werden er 117 nesten getraceerd.

De laatste jaren is er weer sprake van een daling. In 2018 ging het om 84 en dit jaar om 74 nesten. Landelijk zijn er volgens Nijdam dit jaar zo'n vijftienduizend gruttonesten geteld. „En yn de goede jierren ha dat der 125.000 west.“ Op het aantal nesten van kieviten hebben de plasdrasgebieden geen invloed. Vorig jaar werden er bij Nijdam zes nesten van de kievit geteld, dit jaar slechts twee.

De plasdrasgebieden met vogelkijkhutten trekken veel belangstelling. Natuurlijkehebbers uit alle

delen van ons land maken de reis naar de Slachte om de weidevogels te bewonderen en op de foto te zetten. Het zijn nu zo'n duizend bezoekers per jaar en dat worden er ieder jaar meer. „De earsten komme al yn febrewaris, de lêsten binne der yn novimber.“ Hoe sterker de terugloop van het aantal weidevogels in ons land hoe meer belangstelling er bestaat voor het natuurgebied van Nijdam.

Veel waardering

Ook boeren melden zich aan voor een excursie. „Se wolle witte hoe't ik it doch en wolle ideeën op-dwaan.“ Het initiatief van de Wommeler natuurboer krijgt alom veel waardering. Nijdam hoopt op navolging. „Ik wol myn ferhaal út-drage. As alle doarpen sa'n natoerboer hiene, dan hie der mei de greidefûgels neat oan 'e hân west.“

Om het vooral de grutto's op zijn land nog meer naar de zin te maken kwam Nijdam op het idee om de twee plasdrassen samen te voegen en er een grote waterpartij van twee hectare van te maken. „Mei ien dobbe krijst mear rêst yn it fjild en dat is better foar de fûgels.“ Tegelijkertijd wil hij dat zoveel mogelijk

As alle doarpen sa'n natoerboer hiene, dan hie der mei de greidefûgels neat oan 'e hân west

mensen kunnen genieten van de vogels en de natuur. Om de hinder van de bezoekers voor de vogels tot een minimum te beperken wil hij een overdekte doorgang naar de hutten. Op twee plaatsen, in de foto-filmhutten, komen de kijkgaaten op waterhoogte. „Op dy hichte kinst moaie foto's meitsje.“

Het plan van Nijdam is opgepakt door de stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân. Deze stichting, ontstaan vanuit de Bond Friese Vogelwachten (BFVW), wil de herinrichting financieren en wil het unieke natuurgebied van Nijdam overnemen.

Het gaat om een investering van twee ton. Het Agrarische Natuurfonds start een crowdfundingactie. Tegen betaling kunnen belangstellenden een excursie krijgen en wie nog wat meer geld op het kleed legt, krijgt een naamsvermelding in de kijkhut.

Met de overname wil het fonds het levenswerk van Nijdam veiligstellen voor de toekomst. De veehouder blijft ook na de overname bij zijn natuurgebied betrokken. „Yn july giet de skeppe yn de grûn. Wy dogge it allegearre sels. Dat skeelt flink yn de kosten.“

Murk Nijdam (links) en Harm Jan Kamstra bij de metershoge ijzeren grutto op het erf.